

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

primiparous sows as a function of dietary phosphorus and phytase supplementation. *Animal – Science Proceedings*, 18, 131–139. <https://doi.org/10.1016/j.animal.2024.100845>.

5. Zhang, S., Li, Y., Wang, L., Liu, Y., Zhao, Y., & Chen, Y. (2023). Efficacy of dietary vitamin D₃ and 25(OH)D₃ on reproductive performance, immunity, and bone development in pigs. *Animals*, 13(4), Article 764. <https://doi.org/10.3390/ani13040764>.

УДК: 619:616.379-008.64-085:636.8

АНДРІЙЧУК Я.Ю., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ТЕРАПЕВТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ В КОТІВ

За лікування тварин із цукровим діабетом важливим є досягнення ремісії, а також призначення симптоматичного лікування та терапії ускладнень, таких як кетоацидоз. Для досягнення ремісії необхідно коригувати раціон, зменшуючи кількість вуглеводів, а також проводити контроль за масою тіла, особливо якщо захворювання виникло через ожиріння [1].

Вважають, що на першій та другій стадіях цукрового діабету інсулін не є необхідним, і можна використовувати цукрознижувальні препарати. Ці препарати стимулюють секрецію інсуліну та покращують поглинання глюкози тканинами. До таких препаратів належать похідні сульфонілсечовини, зокрема глібенкламід у дозі до 0,02 г на добу для собак. Добре зарекомендував себе також препарат з групи бігуанідів – метформін, а також його аналог – діаформін [2, 3].

Лікування інсулінозалежного цукрового діабету передбачає підвищення проникності плазматичних мембран для глюкози, активацію ключових ферментів гліколізу, стимуляцію перетворення глюкози в глікоген у печінці та м'язах, а також посилення синтезу жирів і білків. Крім того, інсулін здатний пригнічувати активність ферментів, які розщеплюють глікоген і жири. Це свідчить про те, що інсулін має анаболічні та антикатаболічні властивості [4, 5].

Ключові слова: коти, цукровий діабет, інсулін, кетоацидозна кома, “Актрапід”, “Хумулін-Регуляр”, “Інсуман-Рапід”, Новорапід”, “Хумалог”, “Левемір”, розчин “Рінгера-Локка”, “Доксазозин”, “Амлодипін”, “Серенія”, глюкоза.

Мета роботи – вивчити ефективність терапевтичних заходів за цукрового діабету в котів.

Матеріалом для дослідження були коти, різних порід і вікових груп, сироватка крові.

Результати дослідження. Основною метою терапії за цукрового діабету є досягнення ремісії, тобто стабілізації рівня глюкози в крові до показників норми та припинення потреби в постійній інсулінотерапії. У нашій роботі ми обрали інсулін як препарат першої лінії, оскільки саме він забезпечує найвищу ефективність у контролі рівня глюкози. Вибір конкретного інсуліну здійснювався з урахуванням тривалості його дії, що безпосередньо впливає на частоту ін'єкцій і, відповідно, на зручність та комфорт лікування для власника і тварини.

Особливу увагу при виборі інсуліну приділяли також способу життя кота: режиму годівлі, фізичній активності, часу вигулу (за наявності) та інших індивідуальних факторів. Це дозволяло скласти оптимальний графік введення препарату та досягти стабільного терапевтичного ефекту. У процесі дослідження було проаналізовано декілька типів інсулінів. Препарати короткої дії, як-от “Актрапід”, “Хумулін-Регуляр” та “Інсуман-Рапід”, мають швидкий початок дії, але вимагають частішого введення. На відміну від них, аналоги швидкої дії – “Новорапід” та “Хумалог” – діють ще швидше, проте їх короткий ефект обмежує застосування за стабілізації хронічного перебігу діабету.

Для довгострокового контролю рівня глюкози ми обрали препарат “Левемір”, який має тривалу дію та характеризується безпіковим профілем, що дозволяє уникнути небезпечних глікемічних коливань та знижує ризик гіпоглікемії. Початок дії “Левеміру” спостерігається через 1–2 години, що є прийнятним для формування індивідуального

графіку введення. Схема підбору дози включала п'ять етапів: початкова доза – 0,25 МО/кг, поступове збільшення до стабільного рівня, підтримка, поступове зниження та повне скасування інсуліну за досягнення ремісії. Увесь процес супроводжувався ретельним клінічним моніторингом рівня глюкози.

У комплексі з інсулінотерапією проводились додаткові заходи для підтримки гомеостазу організму. Для боротьби з дегідратацією використовувався розчин “Рінгера-Локка”, який вводили двічі на добу протягом тижня. Це сприяло відновленню водно-електролітного балансу. Для контролю артеріального тиску застосовували “Доксазозин” (у самців) та “Амлодипін” (у самок), що дозволяло уникнути ускладнень з боку серцево-судинної системи. У разі блювоти найвищу ефективність продемонстрував препарат “Серенія” (маропітант), що допомагав контролювати симптоматику та покращити самопочуття тварин. Для зниження стресу та больових відчуттів у хворих котів застосовувався “Бутомідор” – препарат із групи опіоїдів на основі буторфанолу.

Тридцятиденний курс лікування у більшості випадків завершився досягненням ремісії. Рівень глюкози у тварин знизився в середньому до $5,24 \pm 1,55$ ммоль/л, що є підтвердженням високої ефективності застосованої терапевтичної схеми. Загальний стан тварин значно покращився: артеріальний тиск стабілізувався, а шерсть набула блиску та здорового вигляду. Однак слід зазначити, що у двох важких випадках з розвитком кетоацидозної коми, врятувати тварин не вдалося, що підкреслює необхідність своєчасної діагностики та лікування.

Таким чином, цукровий діабет у котів потребує не лише індивідуального підходу до підбору інсуліну, а й системного контролю за загальним станом тварини. Комплексна терапія, що включає інсулінотерапію, корекцію гідратації, контроль тиску, протиблювотну та знеболювальну підтримку, дозволяє досягти високих результатів і забезпечити тривалу стабілізацію стану пацієнта.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bloom CA, Rand JS. Diabetes and the kidney in human and veterinary medicine. *Vet Clin North Am Small Anim Pract.* 2013;43(2):351–365. doi: 10.1016/j.cvsm.2012.11.002.
2. Murphy K, Hibbert A. The flat cat: 2:the emergency database and management of common metabolic abnormalities. *J Feline Med Surg.* 2013;15(3):189–199. doi: 10.1177/1098612X13477539.
3. Морозенко, Д.В. Хронічна ниркова недостатність домашніх котів (патогенез, клініка і лікування): автореф. дис. ... на здобуття наукового ступеня канд. вет. наук: спец. 16.00.01 “Діагностика і терапія тварин”. Біла Церква, 2007. 24 с.
4. Niessen SJ. Glucagon: are we missing a life-saving trick? *J Vet Emerg Crit Care (San Antonio)* 2012;22(5):523–525. doi: 10.1111/j.1476-4431.2012.00809.x.
5. Cryer PE. Mini-review: glucagon in the pathogenesis of hypoglycemia and hyperglycemia in diabetes. *Endocrinology.* 2012;153(3):1039–1048. doi: 10.1210/en.2011-1499.

УДК: 619:616.36-002.3-085

ГАВРИЛЕНКО О.О., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ТЕРАПІЇ СОБАК ЗА ГЕПАТОДИСТРОФІЇ

Печінка є ключовим органом, що забезпечує підтримання гомеостазу в організмі, виконуючи понад пів тисячі різноманітних метаболічних процесів. Вона бере активну участь у білковому, вуглеводному та жировому обміні, регулює рівень макро- і мікроелементів, метаболізм вітамінів, а також виконує функції, пов'язані з утворенням і виведенням жовчі. Завдяки цьому печінка однією з перших реагує на негативні зміни